

Herečka Ivana Chýlková si dnes na záverečnom ceremoniáli v Kunsthalle prevezme cenu Hercova misia.

Hranie je jediný druh manipulácie, ktorý som ochotná akceptovať

Účinkovala v chronicky známom Dědičství i v slovenskej psychologickéj dráme Iná láska. Na svojom konte má Českého leva, cenu zo ženevského festivalu Hviezdy zajtrajška, ale aj tri televízne ceny TýTý. „V dobrých seriáloch máte oveľa väčšiu šancu venovať sa psychológii postáv,“ hovorí Ivana Chýlková.

Vaša kariéra je úzko spojená s divadlom, filmom i televíziou. Čo z tohto trojlístka je vám najbližšie?

Mám rada všetky tieto odbory, pretože majú jedno spoločné, a to je hranie. A to ma robí šťastnou. Film a televízia ostávajú. V divadle zažijete intenzívny pocit istej súdnaľosti s kolegami, s divákmi. Požičiate si čas detstva, kedy sa niektorí hry zúčastnia aktívne, druhí pasívne, ale cítite na mieste, či to všetkých baví a zaujíma. Je to ako jazda, kedy cítite, že máte všetko v rukách a je len na vás, kedy povolíte uzdu alebo pritiahnete. Je to jediný druh manipulácie, ktorý som ochotná akceptovať... a ešte k tomu s nadšením.

Na začiatku vašej kariéry ste sa objavili aj vo filme Iná láska režiséra Dušana Trančíka, ktorý si tu na Art Film Feste prebral Zlatú kameru minulý rok. Ako si spomínate na túto spoluprácu?

Je to škoda, že dostal cenu minulý rok a nie tento, rada by som ho zase videla. Je to človek, ktorý má pre svoju prácu nielen

nadanie, ale tiež obrovský zápal a vášeň. Takých ľudí nie je mnoho a o to sú vzácnejší. Moje účinkovanie v Inej láske stálo vlastne na náhode, pretože v tej dobe som bola študentkou posledného ročníka na DAMU a náš ročník išiel hrať absolventské predstavenie, v ktorom som tiež účinkovala, na festival do Francúzska (čo bolo vtedy v roku 1985, samozrejme, terno, že mohol človek vycestovať na západ). Vtedajší šéf katedry sa rozhodol, že ja nepôjdem, že by som zle reprezentovala našu školu, čím vyjadril svoj osobný postoj ku mne, ktorý mal po celý čas štúdia. Inak povedané, užil si to. No a v tom čase som dostala ponuku od Dušana Trančíka. Takže moji spolužiaci odišli na západ a ja na východ, do Osrblia. Myslím si, že nakoniec som tá šťastnejšia bola ja. Film bol krásny a práca na ňom nezabudnuteľná.

Tento rok si pripomíname 100. výročie vzniku Československa. Slovenské filmy boli dlho v tieni tých českých, posledné roky však ukazujú, že slovenský film

naberá na obrátkach. S ktorými zo slovenských kolegov, režisérov i hercov, by ste radi spolupracovali?

Trančík, Luther, Hanák, Hollý, Jakubisko, Kadár... To sú mená, ktoré som obdivovala od nepamäti. Z tých o niečo mladších Nvota, Bebjak, Šulík... Nadaných hercov a herečiek má Slovensko na svoj počet obyvateľov neúrekom. Takže z nich s kýmkoľvek.

Postupne ste sa objavili v snímkach takých významných režisérov ako Karel Kachyňa či Věra Chytilová. Kachyňa bol známy tým, že vedel skvele vystihnúť psychológiu postáv. Pociťovali ste to pri spolupráci s ním?

Karel Kachyňa bol železobetónový muž. Ako bol vzrastom malý, tak bol duchom veľký. Muž každým kúskom... veľký filmár, vzdelaný, zásadový, neohybný v tom najlepšom slova zmysle. Točila som s ním raz. Moja postava nebola nejako psychologicky náročná. Vyžadoval čo najväčšiu autenticitu, a to je niečo, čo ma zaujímal a stále zaujíma. Tým sa vlastne človek dostáva k tomu, čomu môžete hovoriť psychológia postáv. Nájsť pre ne a pre ich správanie pochopenie. To vám dovoľuje byť autentický, skutočný. Je to taká neustála autoterapia. Je to očistné a krásne zároveň.

pokračovanie na str. 2

Foto: Peter Reefe Kováč

Patrí filmový festival do Košíc?

Túto otázku sme dosť intenzívne riešili v roku 2015, kedy sme sa definitívne rozhodli, že ART FILM FEST presunieme ďaleko od pôvodného miesta konania. Mnohí nad tým krútili hlavou, iní sa pochybovačne uškierali a objavili sa aj hlasy, predpovedajúce skorý zánik festivalu. Nikto z nás nie je jasnovidec. Nikto si netrúfol zbytočne a neskromne prorokovať, ako toto dobrodružstvo dopadne. Tí, ktorí riskantnému a odvážnemu rozhodnutiu verili, vedeli jedno: festival potrebuje čas. Aby si zvykol na nové prostredie, a predovšetkým, aby si miestni ľudia zvykli na festival. Osobne si myslím, že čas potrebný na nespochybniteľné ukotvenie veľkej kultúrno-spoločenskej udalosti ešte celkom neuplynul. Ale, a to už nie je vôbec zdanie, ART FILM FEST zapúšťa čoraz silnejšie a sympatickejšie korene vo východoslovenskom regióne a mesto Košice začína pútať prirodzenú a oprávnenú pozornosť záujemcov o filmový sviatok.

To nie sú len zahraniční hostia, ktorí sa ocitajú v Košiciach po prvý raz, ale v drvivej väčšine sú to aj návštevníci z iných slovenských geografických častí. Takmer všetci objavujú mesto a festival z príjemného a najmä prekvapivého pohľadu, ktorý sa dá vyjadriť tromi slovami: Toto sme nečakali! S akou (snáď) počiatočnou nedôverou sem prichádzajú, tak ťažko sa im odtiaľto odchádza.

A to je jedna strana mince, ktorá je nevyhnutná pre organizovanie náročného projektu, aký medzinárodný filmový festival nesporne predstavuje. Atraktívne prostredie, srdečná pohostinnosť a profesionálna kinoinfraštruktúra sú neprehliadnuteľné devízy, ktorými košický priestor disponuje. Druhou stranou je organizácia a programová dramaturgia. To je, samozrejme, pohľad dovnútra, kde bude vždy priestor pre inováciu a alternáciu. Pre celý festivalový tím je však najlepším ocenením, že kvalitná úroveň ART FILM FESTu sa už príliš nediskutuje, ale viac-menej očakáva.

Aj preto si myslím, že otáznik v úvodnej vete je už nenáležitý.

Peter Nágel,
umelecký riaditeľ festivalu

Věra Chytilová zasa bola výraznou režisérkou – ženou, ktorá sa presadila v rámci silných mužských kolegov v 60-tych rokoch. Vy sama často hrávate role seba-vedomých, emancipovaných žien. Sedia vám takéto typy úloh alebo máte v scenári radšej úplne iné charaktery?

S ňou som pracovala dvakrát. Boli to pidiroličky. Vo Faunovom veľmi neskorom popoludní som bola jedna z mnohých akoby úlovkov starnúceho seladóna v podaní Leoša Suchařípu a potom som sa objavila v Dědictví aneb kurvahosiťentag... Věra bola zjavenie. Silná, neuchopiteľná, vášnivá, človek s naozaj dobrým srdcom, nezlozomnou vôľou, zvedavá, zábavná. Jej ťah na bránku v akomkoľvek konaní bol obdivuhodný, som šťastná, že som ju poznala.

Keď sme už pri tom Dedičství, ktoré absolútne zľudovelo, neodpustím si otázku: Na ktorej hláške z tohto filmu ste sa vy osobne zabavili najviac?

Asi vás neprekvapím. Je to v jedinej scéne, kde vystupujem... Vede sa rozhovor o Bohu, kde moja postava, manželka Mirka Donutla, vysvetľuje, že v Boha neverí, pretože ho nikto nevidel, na čo Bolek kontruje trochu

brutálnejším spôsobom: „Ja som vašu p..u tiež nevidel a verím, že ju máte!“

Objavili ste sa aj v seriáli Druhý dych i viacerých ďalších TV filmoch a seriáloch. Aký je pre vás rozdiel v stvárňovaní postáv, povedzme, v psychologickú drámu a na druhej strane, v ľahších televíznych projektoch?

Je taká tendencia pozeráť sa na televíznu tvorbu cez prsty. Do istej miery to chápem, ale to zrejme máte na mysli také tie rýchlo-nekonečné seriály. To je ale špeciálna disciplína, ktorá nemá so zbytkom televíznej tvorby nič spoločné. A tak to treba i chápať. Na druhej strane vznikajú vynikajúce veci. U nás v poslednej dobe napríklad minisérie Metanol alebo Dukla, zo starších Súkromné pasce. Na Slovensku napríklad Tajné životy. Viete, v dobrých seriáloch, čo predpokladá dobrý scenár, máte oveľa väčšiu šancu a viac času venovať sa psychológii postáv, keďže ich vidíte vo viacerých rôznych situáciách, na ktoré by napríklad vo filme nebol čas. Mám napozierané veľké množstvo zahraničných seriálov, zvlášť britských. Špeciálne ich spôsob rozprávania sa tradične nevenuje iba oklieštenému vývoju postáv, ale má i hlboký pohľad do sociálneho a spoločenského

zázemia všetkých spoločenských vrstiev. Po čase zistíte, že máte pomerne podrobný prehľad o všetkých možných sférach spoločnosti, vrátane histórie. Na to film nestačí, je príliš krátky. Musím sa priznať, že som na nich závislá. Ja osobne som si tzv. psychologické drámy zahrála najviac v televíznych seriáloch: Priateľka z domu smútku, Čo teraz a čo potom, v televíznom filme Hadí tanec a tak ďalej. Nedám na televíznu tvorbu dopustiť.

Získali ste Českého leva, Veľkú zlatú cenu na TV festivale v Cannes, divácku cenu Týtý a teraz v Košiciach aj Hercovu misiu. Ktorá z nich bola pre vás najväčším prekvapením?

Vlastne všetky. Človek robí niečo, čo má rád a čo ho teší. A to je jedna z možností, že sa dozvieme, že to vaše šťastie zaujíma a teší i ďalších ľudí.

A ak by ste cenu Hercova misia mali nikomu odovzdať vy, kto by to bol a prečo?

Za seba by som ju dala Ive Janžurovej. Jej nadanie a jej svetlo ma sprevádza celým životom. Nepoznám v našich končinách nikoho podobného.

Mária Mlaková

Zomrieť zajtra

Festivalový tím odporúča

Odvaha, tvrdohlavosť, priateľstvo a vedomie konca

Prvé dva typy z výberu Prísľuby z východu na zostávajúce dni (teda na dnes) Art Film Festu sú, zhodou okolností, filmy ženských režisérok s hlavnými hrdinkami, ktoré sú tvrdohlavé, odvážne v rozhodnom momente a odmietajú sedieť so založenými rukami.

Náš čas režisérky Ann Hui sa viac než na politiku či boje sústreďuje na malé životy ľudí v Japoncami okupovanom Hongkongu, osobitne na krehký vzťah mladej učiteľky Lan a jej matky, ktorá neschvaľuje rozhodnutie dcéry pridať sa k odboju, majúce svoje racionálne dôvody. Náš čas je filmársky precízny film, ktorého silu a emócie akcentuje nádherná hudba Joe Hisaishiho a kde jednu z hlavných postáv stvárnil Eddie Peng, ktorý v Prísľuboch jednoducho nemôže chybať.

Indonézsky film talentovanej Mouly Surya, ktorý v sebe spája drsnosť westernu, subtilnosť intímnej drámy, suchý, miestami až absurdný humor, a ktorý má výborne napísané postavy, som si vytipovala medzi prvými. **Marlina: Zločin v štyroch dejstvách** je pútavý film, inšpirovaný lokálnymi historiami ostrova Sumba ako ostrova so silnými ženskými komunitami, ale aj žánrových inšpirácií východnej i západnej kinematografie. Hoci je jeho hlavná hrdinka Marlina

opísateľná ako „silná žena“, keď na dvere jej farmy zaklopú miestni banditi, nemení sa na typickú pomstiteľku – bojovníčku, len odmietne byť obeťou.

Tridsaťštyriročný thajský režisér Nawapol Thamronrattanarit sa divákovi Art Film Festu predstavil v roku 2016 filmom Na voľnej nohe. Jeho posledný film, uvedený v sekcii Forum berlínskeho festivalu, **Zomrieť zajtra** je opäť inšpirovaný sériou udalostí v jeho živote. Thamrongnattanarit aj tu pristupuje k postavám a ich príbehom racionálne, pragmaticky, no napriek tomu, že ich nechá robiť hlúposti, nie je k nim bezcitný. Je len nesentimentálny. A jeho humor je suchý a vychádza z absurdity. Zomrieť zajtra prepája šesť príbehov na základe novinových článkov s rešeršami, štatistikami a rozhovormi. Výsledkom je aj formálne zaujímavý film, ktorý má v názve zomieranie, no viac je o žiti.

Kristína Aschenbrennerová, zostavovateľka sekcii Prísľuby z východu

Marlina: Zločin v štyroch dejstvách

Náš čas

Z pohľadu diváka Za 15 minút ste v inom filme, v inom svete

Pred neveľa rokmi bola taká chvíľa, že Košice nemali žiadne artové kino. Život je dôveryhodný proces, a tak dnes máme art festival. Filmová slávnosť plná pestrého výberu. Pred dvoma rokmi som ničomu nerozumel, nevedel som si ani kúpiť cinepass. Jeden mladý muž – dobrovoľník mi vtedy povedal, skúste krátke filmy. Neľutujem. Aj tohto roku som absolvoval všetkých šesť blokov a švédsky dodatok navyše. Krátke filmy ponúkajú kaleidoskopickú pestrosť, za 15 minút ste v inom filme, v inom svete. Môžete sa zabaviť, poučiť, ale aj prežiť drámu, ktorá sa vám vpečatí na roky. Nie všetky filmy sú vydarené, ale nemusíte hneď utekať z kina, lebo zanedlho máte novú možnosť. Tak môžete zažiť v jednom bloku sedem nových začiatkov, vzrušujúce očakávanie nového „Čo bude?“. Je zaujímavé vidieť, ako sa v štvrthodinke môže odohrať príbeh, čo by pri lepšom rozpočte trvalo celé hodiny a zákonite by sa rozriedilo. Tvorcovia krátkych filmov majú menej strachu a väčšiu guráž experimentovať, ako už ktosi povedal. A ja môžem byť pri tom, to je to, čo ma tiež láka do sekcii krátkych filmov. Ale to nie sú len príbehy, dokumenty, môže to byť aj poézia alebo radostný tanec, čím sa možno potešíť. Tá sekcia je dobre vedená, citlivá dramaturgia, dobrý výber, záujem o diváka. Martin Kaňuch a Daniel Vadocký – dvojčičky, ktoré si zaslúžia pochváliť. Keď sa ma niekto pýta na môj tip, poviem jednoznačne krátke filmy. Skrátka, na krátke filmy sa netreba pozeráť cez prsty, ale z hľadiska kinosály.

Peter Zeľo

Japonského režiséra Hirokazua Koreeda - víťaza Zlatej Palmy z Cannes – ovplyvnil jej dvojnásobný držiteľ Ken Loach.

Zlodeji poukazujú na tenkú hranicu medzi zločinom a ušľachtilou snahou

Situácia, v akej prichádza do kín nový film režiséra Hirokazua Koreeda, je aj nie je závideniahodná. Na jednej strane je to víťaz ostatného ročníka jedného z najznámejších filmových festivalov na svete. Tiež sa však vytvárajú očakávania. Tie sú dosť vysoké. Keď nejaký film vyhrá hlavnú cenu v Cannes, musí preukázať isté kvality. Pravdepodobne je snímka niečím inovatívna – či už témou alebo spracovaním. Art Film Fest ako prvý na Slovensku ponúka možnosť vidieť film Zlodeji.

Sekcia Be2Can Starter prináša na festival, už od jeho počiatkov v metropole východu, kvalitné snímky z najslávnejších filmových festivalov. Sekcia je predskokanom jesennej prehliadky, v ktorej sa schádzajú kvalitné filmy z festivalov v Berlíne, Benátkach a v Cannes. Do tretice všetko dobré a ani aktuálny ročník slovenského festivalu nie je výnimkou. V minulosti priniesli napríklad romancu O tele a duši a drámu Ja, Daniel Blake. A práve režisérom tejto drámy sa nechal výrazne ovplyvniť aj režisér filmu Zlodeji.

Príbeh drámy Zlodeji sa odohráva na presne neurčenom mieste v japonskej metropole Tokio. Jeho hlavnými hrdinami sú Osamu Shibata, jeho žena Nobuyo a ich syn. Žijú v obrovskej biede. Osamu má občasné zákazky a jeho žena má prácu s malým platom. Veľmi sa spoliehajú a žijú z dôchodku ich starej mamy. Keďže peňazí je málo, privyrába si aj príležitostnými krádežami v miestnych potravinách. Do remesla zasväcuje postupne aj svojho malého

syna Shotu. Všetko sa zvrtné a zmení, keď pri jednej akcii nachádzajú malé dievčatko bez domova – Yuri. Rozhodnú sa zobrať si ju k sebe domov. Vidia na nej viacero stôp násilia. Aj napriek ich veľmi zlej finančnej situácii sa rozhodnú dievčatko nelegálne adoptovať.

Režisér Hirokazu Koreeda sa nechal počuť, že na námete snímky Zlodeji začal pracovať, keď sa pri svojom filme Aký otec, taký syn (2013) zaoberal otázkou, čo vlastne vytvára rodinu. Nad filmom, ktorý by skúmal túto otázku, sa zamýšľal viac ako desať rokov, ešte predtým, než začal pracovať na svojom novom filme. Nechcel v ňom vraj zachytiť príbeh len z pohľadu niekoľkých vybraných postáv. Chcel sa pozrieť na rodinu, ktorá je súčasťou konkrétnej spoločnosti. Keď pracoval na scenári, robil si dôkladný rešerš. Navštívil aj miestny sirotinec.

Filmový kameraman Kondo Ryutto natáčal na filmovú surovinu napriek digitálnej dobe. S režisérom sa zhodli, že táto forma

bude najviac vyhovovať danému filmu. V zámere použitia 35 mm pásu možno tiež hľadať režisérovu ďalšiu inšpiráciu britským režisérom a dvojnásobným držiteľom Zlatej Palmy Kenom Loachom.

Snímka sa u kritikov teší veľmi pozitívnej odozvy. Na stránke Rotten Tomatoes si dokonca drží rating neveriteľných 100 percent na základe zatiaľ sedemnástich kritik od uznávaných autorov. Americký časopis The Hollywood Reporter film charakterizuje ako „sladko-trpký“. Kritici oceňujú, že sa Koreedovi podarilo vykresliť vierohodnú drámu z domáceho prostredia, kde si miesto nájdú aj autentické emócie. Niektorí kritici film dokonca prirovnávajú ku klasike svetového literárneho

realizmu – Oliverovi Twistovi od Charlesa Dickensa.

Zlodeji sú prvým víťazným filmom z Japonska od roku 1997, ktorý vyhral v Cannes Zlatú palmu. Prezidentka tohtoročnej súťažnej poroty festivalu herečka Cate Blanchett jej rozhodnutie zdôvodnila nasledovne: „Fascinovalo nás, ako boli herecké výkony prepletené s režisérovou víziou.“

Barbora Gvozdjáková

Film zo sekcie Be2Can Starter hrajú: **23. júna: 18:00** Kulturpark 1 JOJ Cinema

Tri otázky pre: Joannu Kos-Krauze

V nabitom programe, lavírujúc medzi filmovými projekciami, sme sa stretli na krátky rozhovor s členkou poroty Medzinárodnej súťaže hraných filmov Joannou Kos-Krauze. Jedna z najvýznamnejších režisérok súčasnej poľskej kinematografie natočila viacero oceňovaných filmov, spomeňme aspoň Mój Nikifor, Papusza a Vtáci spievajú v Kigali.

Festival sa blíži ku koncu. Ako tu sedíme, už máte za sebou posledný film zo súťaže a čaká vás zasadnutie poroty, aby ste vybrali víťaza. Ako vnímate Art Film Fest, na ktorom ste strávili posledné dni a výber filmov, z ktorých budete vyberať držiteľa ceny Modrý anjel?

Veľmi sa mi tu páčilo. V súťaži boli možno dva filmy, na ktorých sme sa zhodli, že sa nám nepáčia, ale ostatné boli zaujímavé. Na každom môžete nájsť nejaký moment, stránku, ktorá vás zaujme. Dve snímky ma oslovili aj z pohľadu formy, o jednej si dokonca myslím, že je to majstrovské dielo. Art Film Fest je pre mňa zaujímavá príležitosť aj

preto, že som dlhšie netrávila čas v Európe, a teraz sledujem napríklad aj to, koľko veľa filmov vzniká v koprodukcii. Ale keď vidím, že pri filme je tých koprodukcii veľa, tak šípim, že z toho nevyjde nič dobré, pretože tam veľa ľudí „fahá za nitky“. Samozrejme, úspech podpory európskych filmov možnosť kombinovania podpory z viacerých fondov sú dobré, len niekedy to nefunguje. To je veľká lekcia, ktorú som dostala ako režisérka a producentka. Niekedy je lepšie spraviť menší film. Ale vrátim sa k otázke, Košice sa mi páčia. Poviem pravdu, najprv som vôbec nebola presvedčená, že sem prídem, pretože mám veľa práce. No teraz som rada,

Joana Kos-Krauze (druhá zľava)
Foto: Peter Reefe Kováč

že som prišla. Denne som sledovala asi tri filmy, bohužiaľ, z programu som okrem súťaže nič nestihla.

Ako režisérka sa vo svojich filmoch venujete osobným drámam, ale tiež sa zamýšľate nad širšími témami, ktoré súvisia so spoločnosťou, jej postojmi, históriou a tým, ako k nej pristupujeme. Aké filmy vyhľadávate ako diváčka?

To vždy záleží na rôznych veciach. Myslím si, že každý z nás má z času na čas rád napríklad romantickú komédiu. Smejem sa na Sopranovcoch a smejem sa aj na Hanekem. Je to ako život. Niekedy potrebujete drámu, inokedy komédiu. Čo ale nemám rada, sú hlúpe filmy. Také, ktoré predstierajú, že sú umelecké alebo ktoré sú zároveň komerčné, násilné a primitívne.

Na konte máte množstvo cien, teraz jednu odovzdáte. Môže takéto ocenenie, špeciálne pre mladého filmára, zmeniť niečo v jeho kariére?

Zo svojej skúsenosti viem (s manželom sme získali dve, tri stovky cien), že to nič nemení. Samozrejme, spraví vás to silnejšími, no skôr v tom zmysle, že to zapôsobí na ľudí okolo vás, napríklad na producentov, posmelí ich to viac vám veriť. Určite je dôležité filmárov oceňovať, ale videla som mnoho prípadov, kedy ceny nepomohli a tí ľudia už nevedeli alebo sa im nepodarilo natočiť ďalší film. Dokonca si myslím, že niekedy je ťažšie prekonať úspech ako pád. Pre mňa osobne je umenie veľmi osamelý proces a na prvom mieste je pre mňa kvalita života, pozorné vnímanie toho, čo sa okolo mňa deje, nie ceny.

Spike Lee je ostrý kritik pomerov, ale robí to svojším štýlom, ktorý nezabúda na to, že diváci si prišli do kina v prvom rade po filmový zážitok.

Kto dáva na frak Trumpovi? Afroameričan, ktorý sa infiltroval do KKK

A tento poznáte? Stretne sa černochoch, žid a vodca Rytierov Ku-Klux-Klanu. Nie? Tak choďte dnes do kina na nový film Spikea Leeho *BlackKkKlansman*, ktorý získal pred pár týždňami Veľkú cenu poroty na festivale v Cannes. Ale pripravte sa, že pod dobre situovaným humorom budete sledovať provokatívny film, ktorý nemá problém zaostriť na paralely medzi minulosťou a súčasným dňom.

Ron Stallworth sa rozhodne prihlásiť do policajného zboru. Chlpatí (rozumej fízli) v Colorado Springs po prvýkrát vidia vo svojich radoch Afroameričana. Mimochodom, odohrávajú sa 70-te roky. Afroúčesy, disco, veľké gestá, veľké reči, revolucionári, bojovníci proti systému... Ron znudený medzi spismi v kartotéke sa túži stať agentom v utajení. Netrvá dlho, kým sa mu jeho sen splní. A taký kúsok tento policajný zbor ešte nevidel. Ron sa totiž infiltruje do miestnej bunky Ku-Klux-Klanu (To sa teraz naraz čudujete, že? Dobré šípate, bude to mať humor a štýl). Ron s premotivovanými členmi Ku-Klux-Klanu komunikuje cez telefón. Osobne sa s nimi, ako nastrčený dvojnásobník s vyhovujúcou farbou pleti, stretáva jeho policajný kolega Filip (Adam Driver, áno, ten z *Patersona*). A ten je mimochodom

žid (Už sa musíte smiať!). Dohromady vytvoria perfektný obraz zakomplexovaného rasistu, ktorý to dotiahne až na miesto šéfa tejto bunky.

„Ron má stále členskú kartičku Ku-Klux-Klanu. Pri nakrúcaní ju dal kolovať medzi nami a zrazu bolo všetko skutočnejšie,“ vyjadril sa predstaviteľ protagonistu John David Washington o skutočnom, stále žijúcom policajtovi Ronovi Stallworthovi. Ach jasné, ešte treba spomenúť, že tento film je inšpirovaný skutočnými udalosťami (Už do toho kina chcete ísť, čo?). J. D. Washington sa ukázal ako Leeova trefa do čierneho, napriek tomu, že nemá za sebou bohatú kariéru (jeho účes à la atómový hrib budete chcieť pohladkať).

Spike Lee, ktorý, či sa mu ten výraz páči alebo nie, filmom *BlackKkKlansman* zažíva

comeback a už teraz zbiera pozitívne ohlasy od najrenomovanejších kritikov. Niet sa čo čudovať, takýto film sa ponúka ako šfavnatý kino bombón, akurát je naplnený tým, čo je dnes realitou jeho rodnej Ameriky.

„V príbehu (memoáre skutočného Rona Stallwortha napísané v 70-tych rokoch, pozn. red.) sme našli body, ktoré hovorili aj o súčasnej situácii,“ povedal v Cannes spoluautor scenára Kevin Willmott. Portál *Indiewire* upozorňuje napríklad na to, že fráza Donalda Trumpa „America First“ sa začala šíriť v roku 1920 ako slogan Ku-Klux-Klanu, neskôr v 30-tych rokoch bola heslom amerických nacistov, ktorú neskôr prebral Charles Lindbergh. „Myslíme si, že to bola jedna z vecí, ktorú Steve Bannon (predošlý Trumpov hlavný stratég, pozn. red.) našiel a dal Trumpovi. Nemyslím si, že ten chlap o tom premýšľal alebo vedel historickú referenciu, odkiaľ to pochádza,“ povedal Spike Lee vo Francúzsku.

Film však v sebe nenesie len odkaz na vodcov, ktorí šíria nenávisť a xenofóbiu, ale pripomína, že sme to aj my, spoločnosť, každý jeden so svojimi rozhodnutiami a konaniami. Ale dosť bolo zamýšľania sa, *BlackKkKlansman* vám to rozpovie sám a formou, ktorá vás zaručene nebude nudiť. God Bless Spike Lee!

Zuzana Sotáková

Film zo sekcie Okolo sveta hrajú:
23. júna: 21:00
Kino Úsmev VSE Cinema

OFFICIAL SELECTION
FESTIVAL DE CANNES

OD OSCAROVÉHO® REŽISÉRA
KEVINA MACDONALDA

WHITNEY

JEJ PRÍBEH NEPOZNÁŠ, KÝM TI HO SAMA NEVYROZPRÁVA

MIRAMAX AND ALTITUDE FILM ENTERTAINMENT PRESENTS LISA ERSPAMER ENTERTAINMENT AND LIGHTBOX PRODUCTION FILM EDITOR SAM RICE-EDWARDS DIRECTOR OF PHOTOGRAPHY NELSON HUME CO-PRODUCER VANESSA TOVELL
EXECUTIVE PRODUCERS NICOLE DAVID PAT HOUSTON WILL CLARKE ANDY MAYSON MIKE RUNAGALL ZAINNE DEVINE ROSANNE KOPENBERG JOE PATRICK PRODUCED BY SIMON CHINN JONATHAN CHINN LISA ERSPAMER DIRECTED BY KEVIN MACDONALD

 /WHITNEYFILM
  #WHITNEY
 WHITNEY.FILM
 MIRAMAX
 LIGHTBOX
 Lisa Erspamer ENTERTAINMENT
© WH FILMS LTD 2018

V KINÁCH OD 2. AUGUSTA

At today's closing ceremony at Kunsthalle, actress Ivana Chýlková will accept the Actor's Mission Award.

Acting is the only kind of manipulation I'm willing to accept

She appeared in the timeless cult classic *Dědičství* (The Inheritance) and the Slovak psychological drama *Iná láska* (A Different Love). Her list of accolades includes a Czech Lion, Geneva's Stars of the Future award and three TýTý television prizes. "In a good series, you have a much greater opportunity to focus on the characters' psychology," says Ivana Chýlková.

Your career is closely connected to theatre, film and television. Which of the three feels closest to you?

I love all three lines of work, since they all have one thing in common: acting. And that's what makes me happy. But film and television notwithstanding, when you're onstage you intensely experience a certain togetherness with your colleagues, with the audience. You relive the times of childhood, when some play actively, others watch passively, but you can feel right then and there whether everyone's interested and enjoying themselves. It's like riding horseback – you feel like everything's in your hands alone, and it's up to you when to loosen the reins or draw bit. It's the only kind of manipulation I'm willing to accept... and very enthusiastically so.

At the start of your career you appeared in the film *A Different Love* from Dušan Trančík, who received the Golden Camera here at Art Film Fest last year. How do you look back on this collaboration?

It's a shame that he got the prize last year and not this one; I'd love to see him again.

He's a person who has not only talent for his work, but enormous zeal and passion. Such people are few and far between, which makes them all the more precious. My role in *A Different Love* actually happened by accident. At the time I was in the last year of my studies at DAMU [the Theatre Faculty of Prague's Academy of Performing Arts], and we were going to perform our class's final production, in which I was cast, at a festival in France (and this being 1985, it was a boon to get the chance to travel to the West). The department head at the time decided that I wouldn't go, that I would have represented the school poorly, by which he was really expressing his personal opinion of me, one that he'd held for the duration of my studies. In other words, he took pleasure in the decision. And it was then that I received an offer from Dušan Trančík. So while my classmates went westward, I went eastward, to [the Slovak village of] Osrbie. I think in the end it was I who ended up happiest. The film was beautiful, and working on it was unforgettable.

The festival team recommends Courage, stubbornness, friendship and acknowledging the end

My first two tips from the section Eastern Promises for the remaining days (or, to be precise, day) of Art Film Fest are, coincidentally, films from female directors that feature protagonists who are stubborn, brave and, when push comes to shove, refuse to sit on their hands.

Instead of politics or combat, Ann Hui's *Our Time Will Come* focuses on the small stories of people in Japanese-occupied WWII-era Hong Kong, particularly on the fragile relationship between young teacher Lan and her mother, who, quite rationally, doesn't approve of her daughter's decision to join the resistance. *Our Time Will Come* is a meticulously crafted film whose power and emotion are accentuated by a gorgeous score from Joe Hisaishi. It also stars Eddie Peng, without whom Eastern Promises just wouldn't be the same.

My next top pick is an Indonesian film from the talented Mouly Surya, combining the grittiness of a western, the subtlety of an intimate drama, dry, even absurd humour, and brilliantly written characters. ***Marlina the Murderer in Four Acts*** is an enthralling film, inspired by local legends of the island of Sumba and its strong women's communities, but also elements of Eastern and Western genre film. Though its main character Marlina could be described as a "strong woman", when the local bandits knock on the door of her farm, she doesn't transform into the typical avenging she-warrior, but simply refuses to be victimized.

34-year-old Thai director Nawapol Thamronrattananarit presented his 2016 film *Heart Attack* at Art Film Fest. His latest film ***Die Tomorrow***, screened in the Berlinale's Forum section, is yet again

This year we commemorate the 100th anniversary of Czechoslovakia's founding. Though Slovak films were long overshadowed by their Czech counterparts, recent years have seen Slovak cinema gaining momentum. Which of your Slovak colleagues, filmmakers or actors, would you like to work with?

Trančík, Luther, Hanák, Hollý, Jakubisko, Kadár – these are all names I've admired since I can remember. And among the younger ones, Nvota, Bebjak, Šulík... With respect to its population, Slovakia has a profusion of talented actors and actresses. So I'd gladly work with any number of them.

Over time, you appeared in the films of such distinguished directors as Karel Kachyňa and Věra Chytilová. Kachyňa was known for his brilliance at capturing the psychology of his characters. Did you get that sense in your work with him?

Karel Kachyňa was a man made of reinforced concrete. His intellect was as vast as his stature was small. A man in full... a great filmmaker, learned, principled, unyielding in the best sense of the word. I worked with him once. My part wasn't particularly demanding from a psychological standpoint. He demanded the utmost authenticity, and that's something that has always interested me. That's how you access the place you could call the characters' psychology, where you can come to understand them and their behaviour. And that enables you to be authentic, real. It's a kind of perpetual self-therapy, purifying and beautiful at once.

And then we have Věra Chytilová, a remarkable female director who established herself among her formidable male colleagues in the 1960s. You yourself often play self-confident, emancipated women.

Do such roles sit well with you, or do you prefer completely different ones?

I worked with [Chytilová] twice. They were minor roles. In *The Very Late Afternoon of a Faun*, I was one of the many "conquests", if you will, of an aging dandy played by Leoš Suchařípa; then I appeared in *The Inheritance*... Věra was a revelation. Strong, unfathomable, passionate, a person with a truly good heart and an indomitable will, inquisitive, fun. Her determination in everything she did was laudable; I'm glad to have known her.

You've received a Czech Lion, the Golden FIPA Award at Cannes's TV festival, the TýTý audience award and now, here in Košice, the Actor's Mission Award. Which of these surprised you most?

As a matter of fact, all of them. When you do what you love and enjoy, there are several possible outcomes. One among them is discovering that this joy of yours interests and delights others, too.

Mária Mlaková

Marlina the Murderer in Four Acts
www.outnow.ch

inspired by a series of events from his own life. Thamrongnattananarit approaches his characters and their stories in his typically rational, pragmatic manner, but despite giving them free rein to act foolishly, his treatment is not without sympathy. It's just free of sentimentality, with a dry sense of humour rooted in absurdity. *Die Tomorrow* connects six stories based on newspaper

articles along with research, statistics and interviews. The result is a film that's also interesting from a formal standpoint. Its title may refer to dying, but this is more of a film about living.

Kristína Aschenbrennerová,
section programmer, Eastern Promises

Kunsthalle

20:00 Záverečný ceremoniál | *Closing Ceremony* (na pozvánky | *on invitation only*)

22:00 Whitney | *Whitney* (AMP)
r. Kevin Macdonald, 2018, 120' doc. {EV/x/sk}

Kulturpark JOJ Cinema

K1 10:00 Lucky | *Lucky* (IN)
r. John Carroll Lynch, 2017, 88' fic. {OV/en/sk}

K2 10:30 Begónia a veľká ryba | *Big Fish & Begonia* (EP)
r. Liang Xuan, Zhang Chun, 2016, 105' anim. {OV/en/sk}

K1 12:30 Kapitán | *The Captain* (EC)
r. Robert Schwentke, 2017, 118' fic. {OV/en/sk}

K2 13:00 Veľmi temné obdobie | *Super Dark Times* (IN)
r. Kevin Phillips, 2017, 102' fic. {EV/x/sk}

K1 15:30 Budapest Noir | *Budapest Noir* (NO)
r. Éva Gárdos, 2017, 95' fic. {OV/en/sk}

K2 16:00 Pod jedným stromom | *Under the Tree* (EC)
r. Hafsteinn Gunnar Sigurðsson, 2017, 89' fic. {OV/sk/en}

K1 18:00 Zlodeji | *Shoplifters* (B2C)
r. Hirokazu Koreeda, 2018, 121' fic. {OV/en/sk}

K2 18:30 Náš čas | *Our Time Will Come* (EP)
r. Ann Hui, 2017, 131' fic. {OV/en/sk}

K1 20:30 Blok 99 | *Brawl in Cell Block 99* (LNS)
r. S. Craig Zahler, 2017, 132' fic. {EV/x/sk}

K2 21:00 Tichá hmla | *Silent Mist* (LA)
r. Zhang Miaoyan, 2017, 101' fic. {OV/en/sk}

Kino Slovan

11:30 Som vrah | *I'm a Killer* (NO)
r. Maciej Pieprzyca, 2016, 107' fic. {OV/en/sk}

14:00 Prvý napravený | *First Reformed* (AW)
r. Paul Schrader, 2017, 108' fic. {EV/x/sk}

16:30 Perfect Days | *Perfect Days* (AM)
r. Alice Nellis, 2011, 105' fic. {SV/en/x}

19:00 Ľadové peklo | *Arctic* (AW)
r. Joe Penna, 2018, 97' fic. {EV/x/sk}

21:30 Zomrieť zajtra | *Die Tomorrow* (EP)
r. Nawapol Thamrongrattanarit, 2017, 75' fic. {OV/en/sk}

Kino Úsmev VSE Cinema

12:00 Pororoca | *Pororoca* (LA)
r. Constantin Popescu, 2017, 150' fic. {OV/en/sk}

15:00 Moja generácia | *My Generation* (VA)
r. David Batty, 2017, 85' doc. {EV/x/sk}

18:30 Foxtrot | *Foxtrot* (AW)
r. Samuel Maoz, 2017, 113' fic. {OV/sk/x}

21:00 BlackKkKlansman | *BlackKkKlansman* (AW)
r. Spike Lee, 2018, 128' fic. {EV/sk/x}

Kino Tabačka

15:30 Ďakujem, dobre | *Fine, Thanks* (AM)
r. Mátyás Prikler, 2013, 134' fic. {OV/sk/en/x}

18:00 Marlina: Zločin v štyroch dejstvách | *Marlina the Murderer in Four Acts* (EP)
r. Mouly Surya, 2017, 93' fic. {OV/en/sk}

KINOVOZEŇ R 609 Spišian z BA do KE

14:30 Pán Bezchybný | *A Perfect Man*
r. Yann Gozlan, 2015, 103' fic. {OV/sk/x}

17:00 Sils Maria | *Clouds of Sils Maria*
r. Olivier Assayas, 2014, 123' fic. {EV/sk/x}

KINOVOZEŇ R 602 Tatrallandia z KE do BA

07:00 Nieкто to rád zahalené | *Some Like It Veiled*,
r. Sou Abadi, 2017, 88' fic. {OV/sk/x}

09:15 Darebák a pretekárka | *Racer and the Jailbird*
r. Michaël Roskam, 2017, 130' fic. {OV/sk/x}

SPRIEVODNÉ PODUJATIA

11:00 Kulturpark – Foxtrot:
tlačová konferencia | *press conference*,
Ivana Chýlková

Kam v Košiciach

Cesta z Art Film Festu vedie cez galérie aj cez hory

Prísť na Art Film Fest a obísť **Východoslovenské múzeum** (Námestie Maratónu mieru 2) by bol hriech, vlni bolo totiž vyhlásené za slovenské múzeum roka a zvedavci ho zaručene musia prísť skontrolovať. Aktuálne ponúka exkurz do Fascinujúceho sveta pavúkov a škorpiónov, filmový prestoj si teda môžete vyplniť aj bizarnou zoznamkou s článkonožcami. Štyridsiatka exponátov pozostáva zo živých pavúkov, na hryzadlá sa môžete pozrieť vtáčkarom, tarantulám či najväčšiemu škorpiónovi svojho druhu na svete.

Keď sa vám cez víkend zažiada vypadnúť z mesta, k jazerám vás posielat' nebudeme. Počasie však praje výstavám. **Múzeum moderného umenia Andyho Warhola v Medzilaborciach** vytvorilo špeciálny výstavný koncept, takže vôbec neprekáža, ak ste stálu expozíciu jedného z najplyvnejších umelcov 20. storočia už videli. Vo Warholovom rodnom dome totiž každý mesiac vyberajú diela, nielen

Andyho Warhola, podľa zvolenej témy, ktorá apeluje na aktuálne dianie. Momentálne prebiehajúca tematická výstava má názov Engram Andyho Warhola a s jeho dielami kurátori konfrontujú práce Roberta Indianu.

Ak sa vám po viac ako týždňovom filmovom maratóne žiada turistika, severozápadne od Košíc sa nachádza prírodná rezervácia **Sivec** s rovnomenným vápencovým vrchom, z ktorého vidieť napríklad aj priehradu Ružín. Cestu z Košíc si teda môžete spestriť výdatnou turistikou, no nezabudnite si pripaliť pršíplášť.

rt

Kapela *Girls from the moon* potešila návštevníkov Tabacký fúziou rôznych žánrov.
Foto: Peter Stas

Otázky zo sveta kinematografie potrúpili nejednu hlavu.
Foto: Peter Stas

Včera sa konala diskusia Čas, ktorý sme žili - o dejinách, filmoch, faktoch a fikciách.
Foto: Peter Stas

Meky Žbirka a ďalší diváci si pozreli film *Yellow Submarine* pod holým nebom.
Foto: Peter Stas

Režisér Peter Bebjak predstavil svoju pripravovanú minisériu Trhlina.
Foto: Peter Stas

Hostia festivalu sa boli pozrieť na tekutý poklad východu - Tokaj.
Foto: Peter Reefe Kováč

ORGANIZÁTORI: 		SPOLUORGANIZÁTORI: PODJIATIE SA KONÁ V PRIESTOROCH INVESTIČNÝCH PROJEKTOV, KTORÉ BOLI IMPLEMENTOVANÉ V RÁMCI OPATRENIA 7.1 PRIORITNEJ OSI „EURÓPSKE HLAVNÉ MESTO KULTÚRY KOŠICE 2013“ REGIONÁLNEHO OPERAČNÉHO PROGRAMU A SÚ SPOLUFINANCOVANÉ EURÓPSKOU ÚNIOU VO VÝŠKE 85 % Z EURÓPSKEHO FONDU REGIONÁLNEHO ROZVOJA A VO VÝŠKE 10 % ZO ŠTÁTNEHO ROZPOČTU SLOVENSKEJ REPUBLIKY. VIAC INFORMÁCIÍ NÁJDETE NA WWW.ROPK.SK, WWW.MPSR.SK A TIEŽ NA WWW.CULTURE.GOV.SK, ERDF: INVESTÍCIA DO VAŠEJ BUDÚCNOSTI. TOTO PODJIATIE SA REALIZUJE VĎAKA PODPORE KOŠICKÉHO SAMOSPRÁVNÉHO KRAJA					
FESTIVAL FINANČNE PODPORIL: 		GENERÁLNY REKLAMNÝ PARTNER: 	HLAVNÍ PARTNERI: 		 		
OFICIÁLNE AUTÁ FESTIVALU: 	OFICIÁLNY FESTIVALOVÝ HOTEL: 	LOGISTICKÝ PARTNER FESTIVALU: 	OFICIÁLNY FESTIVALOVÝ PREPRAVCA: 	REKLAMNÍ PARTNERI: 			
HLAVNÍ MEDIÁLNI PARTNERI: 							
OFICIÁLNI DODÁVATELIA: 							
MEDIÁLNI PARTNERI: 			PARTNERI: 				